

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 16. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 267. pants — Tieslietu sekretārs — Jēdziens “valsts tiesa” — Obligātā jurisdikcija — Tiesas funkciju īstenošana — Neatkarība — Tiesas kompetences neesamība

Lieta C-503/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 17. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 23. septembrī, tiesvedībā

Ramón Margarit Panicello

pret

Pilar Hernández Martínez.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši M. Bergere [*M. Berger*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 13. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Margarit Panicello* vārdā – *L. Rodríguez Soria*, abogada,
- Spānijas valdības vārdā – *M. J. García-Valdecasas Dorrego* un *A. Rubio González*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *J. Baquero Cruz* un *D. Roussanov*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2016. gada 15. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* * Tiesvedības valoda – spāņu.

Spriedums

- 1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt jēdzienu “tiesa” LESD 267. panta, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta, kā arī Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīvas 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvas 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/1993/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (“Negodīgas komercprakses direktīva”) (OV 2005, L 149, 22. lpp.), izpratnē.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā *Ramón Margarit Panicello*, advokāts, vēršas pret savu klienti *Pilar Hernández Martínez* saistībā ar honorāru samaksu par juridiskajiem pakalpojumiem, kas pēdējai minētajai ir tikuši sniegti tiesvedībā attiecībā uz bērnu aizgādību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 93/13

- 3 Direktīvas 93/13 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nosaka, ka negodīgi noteikumi, kas izmantoti pārdevēja vai piegādātāja ar patērētāju noslēgtā līgumā, atbilstoši savas valsts tiesību aktiem nav saistoši patērētājam un ka līgums ar tādiem pašiem noteikumiem turpina pusēm būt saistošs, ja tas var pastāvēt bez negodīgajiem noteikumiem.”

- 4 Šīs direktīvas 7. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētāju un konkurentu interesēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu negodīgu noteikumu ilgstošu izmantošanu pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos.

2. Šā panta 1. punktā minētie līdzekļi ietver noteikumus, saskaņā ar kuriem personas vai iestādes, kurām atbilstoši valsts tiesībām ir likumīgas intereses patērētāju aizsardzībā, var saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem iesniegt prasību tiesā vai kompetentās pārvaldes iestādēs, lai panāktu lēmumu par to, vai līguma noteikumi, kas sastādīti vispārējai izmantošanai, ir negodīgi, un lai minētās personas vai iestādes varētu piemērot atbilstošus un efektīvus līdzekļus šo noteikumu ilgstošas izmantošanas novēršanai.

[..]”

Direktīva 2005/29

- 5 Direktīvas 2005/29 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“Komerccpraksi uzskata par maldinošu, ja tajā sniedz nepareizu informāciju un tādēļ tā ir nepatiesa vai ja tā jebkādā veidā, tostarp vispārējā sniegumā, maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju, pat ja informācija ir faktiski pareiza, attiecībā uz vienu vai vairākiem šeit turpmāk uzskaitītajiem elementiem un jebkādā gadījumā liek vai var likt patērētājam pieņemt lēmumu veikt darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis:

[..]

d) cena vai cenas aprēķināšanas veids vai konkrēta cenas atvieglojuma esamība;

[..].”

- 6 Šīs direktīvas 11. panta 1. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

“Dalībvalstis nodrošina piemērotus un efektīvus līdzekļus, lai apkarotu negodīgu komercpraksi nolūkā nodrošināt šīs direktīvas prasību ievērošanu patērētāju interesēs.

[..].”

- 7 Minētās direktīvas 12. pantā ir paredzēts:

“Dalībvalstis pilnvaro tiesas vai administratīvās iestādes, lai, izskatot 11. pantā paredzētās civillietas vai administratīvās lietas, tās varētu:

a) pieprasīt tirgotājam sagādāt pierādījumus par komercpraksē apgalvoto faktu patiesumu, ja, ņemot vērā tirgotāja un jebkuras procesa puses likumīgās intereses, tāda prasība šķiet atbilstīga, ievērojot konkrētās lietas apstākļus,

un

b) uzskatīt apgalvotos faktus par nepatiesiem, ja saskaņā ar a) apakšpunktu pieprasītie pierādījumi nav sagādāti vai ja tiesa vai administratīvā iestāde tos uzskata par nepietiekamiem.”

Spānijas tiesības

LOPJ

- 8 1985. gada 1. jūlija *Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial* (Konstitutīvais likums 6/85 par tiesu varu; 1985. gada 2. jūlija *BOE* Nr. 157, 20632. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar 2003. gada 23. decembra *Ley Orgánica 19/2003* (Konstitutīvais likums 19/2003, 2003. gada 26. decembra *BOE* Nr. 309, 46025. lpp.), (turpmāk tekstā – “*LOPJ*”) ir definēts *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs), kas pēc 2015. gada 21. jūlija *Ley Orgánica 7/2015* (Konstitutīvais likums 7/2015, 2015. gada 22. jūlija *BOE* Nr. 174, 61593. lpp.) pieņemšanas tiek saukts par “*Letrado de la administración de la justicia*”, tiesiskais regulējums un funkciju saturs.
- 9 *LOPJ* 440. pantā ir paredzēts, ka *Secretarios Judiciales* (tieslietu sekretāri) “ir valsts ierēdņi, kas ir daļa no valsts vienotā augstākā juridiskā dienesta, kurš nodrošina tiesu darbības vajadzības, kas ir pakļauti Tieslietu ministrijai un kas veic savas funkcijas kā iestādes [..].”

10 *LOPJ* 446. panta 1. punktā, kas reglamentē atturēšanās un noraidīšanas kārtību, ir noteikts, ka *Secretarios Judiciales* (tieslietu sekretāri) “ir jāatturas no lietām, kuru izskatīšana ir paredzēta tiesnešiem un maģistrātiem [*magistrats*], un pretējā gadījumā tie var tikt noraidīti”.

11 *LOPJ* 452. panta 1. punktā *Secretarios Judiciales* (tieslietu sekretāri) pienākumi ir definēti šādi:

“*Secretarios Judiciales* vienmēr ievēro likumības un objektivitātes principus, pildot amata pienākumus, ievēro autonomijas un neatkarības principus, īstenojot tiesas apliecināšanas pilnvaras, kā arī darbības vienotības un hierarhiskās pakļautības principus, īstenojot visas citas funkcijas, kas tiem ir piešķirtas saskaņā ar šo likumu, ar to saistītiem procesuāliem noteikumiem, kā arī tiem piemērojamiem konstitutīviem regulējumiem. Neskarot 451. panta 3. punktu, *Secretarios Judiciales* funkcijas nevar deleģēt vai nodot pilnvarojuma kārtībā.”

12 *LOPJ* 465. pantā ir paredzēts:

“*Secretarios de Gobierno* kompetencē ietilpst:

[..]

6. Norādījumu sniegšana *Secretarios Judiciales* attiecībā uz to konkrēto teritoriju [..].

[..]

8. Apkārtrakstu un dienesta norāžu sniegšana *Secretarios Judiciales* attiecībā uz to teritoriju [..]. Tie nedrīkst [..] dot īpašus norādījumus par konkrētām lietām, kurās *Secretario Judicial* darbojas saistībā ar apliecināšanu, vai arī īsteno savas procesa organizēšanas un vadīšanas pilnvaras.”

13 *LOPJ* 467. pants ir izteikts šādā redakcijā:

“*Secretario de Gobierno* tiešā pakļautībā *Secretario Coordinador* veic šādas funkcijas:

1. Sniedz norādījumus *Secretarios Judiciales* attiecībā uz to teritoriju tiem uzticēto pakalpojumu labai funkcionēšanai.

2. Pārbauda *Secretario de Gobierno*, no kura tas ir atkarīgs, izdotu apkārtrakstu un norādījumu labu izpildi.”

Karaļa dekrēts 1608/2005

14 2005. gada 30. decembra *Real Decreto 1608/2005 por el que se aprueba el Reglamento Orgánico del Cuerpo de Secretarios Judiciales* (Karaļa dekrēts 1608/2005, ar ko apstiprina *Secretarios Judiciales* konstitutīvo regulējumu, 2006. gada 20. janvāra *BOE* Nr. 17, 2527. lpp.) arī reglamentē *Secretarios Judiciales* (tieslietu sekretāri) tiesisko regulējumu.

15 Šī Karaļa dekrēta 3. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2) [*Secretarios Judiciales*] ievēro autonomijas un neatkarības principus, īstenojot savas funkcijas tiesas apliecināšanas jomā.

3) Īstenojot tiesas biroja [..] vadības funkcijas un visas tās funkcijas, kas tiem ir uzticētas ar Konstitutīvo likumu par tiesu varu un ar šo regulējumu, izņemot tās, kuras ir minētas iepriekšējā punktā, tie rīkojas, ievērojot darbības vienotības un hierarhiskās pakļautības principus [..].”

16 Minētā Karaļa dekrēta 16. pantā ir noteikts:

“*Secretarios de Gobierno* to faktiskās rīcības jomā ir šāda kompetence:

[..]

g) Norādījumu sniegšana *Secretarios Judiciales* attiecībā uz to konkrēto teritoriju [..]

h) Apkārtrakstu un dienesta norāžu sniegšana *Secretarios Judiciales* attiecībā uz to teritoriju [..]. Tie nedrīkst [..] dot īpašus norādījumus par konkrētām lietām, kurās *Secretario Judicial* darbojas saistībā ar apliecināšanu vai arī īsteno savas procesa organizēšanas un vadīšanas pilnvaras.

[..]”

LEC

17 Procedūra par honorāru samaksu ir reglamentēta 2000. gada 7. janvāra *Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil* (Likums 1/2000 par Civilprocesa kodeksu, 2000. gada 8. janvāra *BOE* Nr. 7, 575. lpp.; turpmāk tekstā – “*LEC*”). Kopš reformas, kas tika veikta ar 2009. gada 3. novembra *Ley 13/2009 de reforma de la legislación procesal para la implantación de la nueva Oficina judicial* (Likums 13/2009 par procesuālo tiesību aktu reformu jaunas tiesu kancelejas izveidei, 2009. gada 4. novembra *BOE* Nr. 266, 92103. lpp.), kurš stājās spēkā 2010. gada 4. maijā, ekskluzīvā kompetence izskatīt veikt šādu procedūru tika piešķirta *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs).

18 It īpaši *LEC* 34. pantā attiecībā uz “profesionālā pārstāvja izdevumu rēķiniem” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Ja profesionāls pārstāvis prasa no sava pilnvardevēja, kurš ir pielaidis maksājuma kavējumu, to summu samaksu, kuras pilnvardevējam ir jāsamaksā pārstāvim, lai segtu izdevumus un maksājumus, kas tikuši veikti lietas vajadzībām, pārstāvis var iesniegt savas reģistrācijas vietas *Secretario Judicial* detalizētu un pamatotu rēķinu, paziņojot, ka šajā rēķinā norādītās un pieprasītās summas tam ir maksājamas un ir uzskatāmas par nesamaksātām [..].

2. Rēķina iesniegšanas gadījumā *Secretario Judicial* izdod rīkojumu pilnvardevējam samaksāt šo summu kopā ar piedziņas izdevumiem vai arī apstrīdēt rēķinu desmit dienu laikā. Ja pilnvardevējs nav veicis samaksu un nav cēlis iebildumus, šī summa tiek piedzīta piespiedu kārtībā.

Ja šajā termiņā pilnvardevējs ceļ iebildumus, *Secretario Judicial* pārbauda rēķinu un procesuālos aktus, kā arī iesniegtos dokumentus un desmit dienu laikā pieņem pamatotu lēmumu par summu, kura ir jāatlīdzina profesionālajam pārstāvim. Ja samaksa netiek veikta piecu dienu laikā no paziņošanas brīža, šī summa tiek piedzīta piespiedu kārtībā.

Iepriekšējā daļā minētais pamatotais lēmums nav pārsūdzams, bet tas nekādā ziņā neskar spriedumu, kas turpmāk var tikt pieņemts parastajā tiesvedībā.”

19 *LEC* 35. pantā “Advokāta honorāri” ir noteikts:

“1. Advokāti var prasīt lietas dalībniekam, kuru tie ir pārstāvējuši, maksājamo ar lietu saistīto honorāru samaksu, iesniedzot detalizētu rēķinu un formāli paziņojot, ka šie ir honorāri ir maksājami un nav samaksāti.

2. Šī prasījuma iesniegšanas gadījumā *Secretario Judicial* izdod rikojumu parādniekam samaksāt šo summu, kā arī piedziņas izdevumus vai arī apstrīdēt rēķinu desmit dienu laikā. Ja pilnvardevējs nav veicis samaksu un nav cēlis iebildumus, šī summa tiek piedzīta piespiedu kārtībā.

Ja šajā termiņā honorāri tiek apstrīdēti, pamatojoties uz to, ka tie nav maksājami, tiek piemērota 34. panta 2. punkta otrā un trešā daļa.

Ja honorāri tiek apstrīdēti, pamatojoties uz to, ka tie ir pārmērīgi, vispirms tie tiek pārskatīti saskaņā ar 241. un turpmākajiem pantiem, izņemot, ja advokāts var pierādīt, ka ir bijusi iepriekšēja rakstveida vienošanās ar personu, kura apstrīd rēķinu, par izdevumu apmēru, un tiek pieņemts pamatots lēmums, nosakot parāda summu. Ja samaksa netiek veikta piecu dienu laikā no paziņošanas brīža, šī summa tiek piedzīta piespiedu kārtībā.

Šis pamatotais lēmums nav pārsūdzams, bet tas nekādā ziņā neskar spriedumu, kas turpmāk var tikt pieņemts parastajā tiesvedībā.

3. Ja honorāru parādnieks neceļ iebildumus noteiktajā termiņā, rēķina izpilde tiek veikta piespiedu kārtībā rēķinā norādītās summas un piedziņas izdevumu apmērā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 20 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka, lai nodrošinātu savu aizstāvību tiesvedībā par *Hernández Martínez* bērnu aizgādības tiesībām, kura kopš 2013. gada notiek *Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesa, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, Spānija), viņa izmantoja advokāta *Margarit Panicello* pakalpojumus.
- 21 2015. gada 27. jūlijā *Margarit Panicello* uzsāka šajā tiesā procedūru par honorāru samaksu pret *Hernández Martínez* par summu EUR 1 095,90.
- 22 *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs), kura kompetence ietver lēmumu pieņemšanu šajā procedūrā saskaņā ar LEC 35. pantu, katrā ziņā norādot, ka nav konstatējams, ka *Margarit Panicello* būtu informējis *Hernández Martínez* par aptuveniem savu pakalpojumu tarifiem pirms viņa nolīgšanas, tomēr konstatē, ka piemērojamā procedūra, pirmkārt, neļauj viņam pēc savas ierosmes pārbaudīt, vai starp advokātu un viņa klientu noslēgtajā līgumā ir ietverti iespējami negodīgi noteikumi vai pastāv šī profesionāla negodīga komercprakse saistībā ar informēšanu par viņa paredzamajiem tarifiem, un, otrkārt, ierobežo klienta, atbildētāja, iespējas sniegt citus pierādījumus, kas nav attaisnojoši dokumenti vai ekspertu atzinums, lai apstrīdētu pieprasīto summu.
- 23 Tādējādi *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs) rodas jautājums par šīs procedūras saderību ar Direktīvām 93/13 un 2005/29. Tāpat tas izsaka šaubas par minētās procedūras saderību ar Hartas 47. pantu, jo pamatoto lēmumu, ko tas pieņem, lai noslēgtu procedūru par honorāru samaksu, ja parādnieks brīvprātīgi nemaksā pieprasīto summu un neceļ iebildumus, nevar pārsūdzēt tiesas ceļā un tas ļauj advokātam tieši prasīt noteiktās summas samaksu piespiedu kārtībā.
- 24 Šajā kontekstā, lai pārbaudītu, vai viņš ir tiesīgs sniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs) vispirms uzdod jautājumu arī par to, vai viņš ir kvalificējams kā “tiesa” LESD 267. panta izpratnē, ievērojot, ka valsts tiesībās, kā izriet no LOPJ 440. panta, viņš ir tikai valsts ierēdnis, kas ir daļa no valsts juridiskā

dienesta un ir pakļauts Tieslietu ministrijai, un ka *Tribunal de Conflictos de Jurisdicción* (Jurisdikcijas strīdu tiesa, Spānija) ar 2011. gada 28. septembra spriedumu lietā Nr. 4/2011 saistībā ar procedūru par honorāru samaksu, kā arī *Tribunal Constitucional* (Konstitucionālā tiesa, Spānija) ar 2013. gada 9. septembra rīkojumu Nr. 163/2013 un 2016. gada 17. marta spriedumu Nr. 58/2016 attiecībā uz 1998. gada 13. jūlija *Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-administrativa* (Likums 29/1998 par administratīvo strīdu jurisdikciju, 1998. gada 14. jūlija *BOE* Nr. 167, 23516. lpp.) procedūras, kurās viņš veic savas funkcijas, ir kvalificējusi kā administratīvas, nevis tiesas procedūras.

25 Šajos apstākļos *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

“1) Vai [LEC] 34., 35. pants un 207. panta 2.–4. punkts, kas reglamentē procedūru attiecībā uz prasījumu par honorāra samaksu, ir pretrunā [Hartas] 47. pantam, ciktāl tajos tiek liegta pārbaudes tiesā iespēja?

Ja atbilde ir apstiprinoša, vai [LEC] 34. un 35. pantā paredzētās procedūras ietvaros *Secretario Judicial* [(tieslietu sekretārs)] ir “tiesa” LESD 267. panta izpratnē?

2) Vai [LEC] 34. un 35. pants ir pretrunā [Direktīvas 93/13] 6. panta 1. punktam un 7. panta 2. punktam un [Direktīvas 2005/29] 6. panta 1. punkta d) apakšpunktam, 11. un 12. pantam, ciktāl tie liedz pēc savas ierosmes pārbaudīt iespējamu negodīgu līguma noteikumu vai negodīgas komercprakses esamību līgumos, kas ir noslēgti starp advokātiem un fiziskām personām, kuras darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar to profesionālo darbību?

3) Vai [LEC] 34. un 35. pants ir pretrunā [Direktīvas 93/13] 6. panta 1. punktam, 7. panta 2. punktam un [Direktīvas 93/13] pielikuma 1. punkta q) apakšpunktam, ciktāl tie jautājuma atrisināšanai liedz iesniegt pierādījumus administratīvajā procedūrā attiecībā uz prasījumu par honorāra samaksu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

26 Vispirms ir jāpārbauda, kā tiek prasīts pirmā jautājuma kontekstā, vai *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) ir “tiesa” LESD 267. panta izpratnē un vai viņam tādējādi ir tiesības vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai noteiktu, vai iestādei, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir “tiesas” raksturs LESD 267. panta izpratnē, kas ir vienīgi Savienības tiesību jautājums, Tiesa ņem vērā faktoru kopumu, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās jurisdikcijai ir obligātais raksturs, vai tajā notiek sacīkstes process, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (it īpaši skat. spriedumus, 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi*, C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088, 17. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *ConSORCI Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 17. punkts).

28 Turklāt, lai konstatētu, vai valsts iestāde, kurai likumā ir uzticētas dažāda rakstura funkcijas, ir atzīstama par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē, ir jāpārbauda to tiesas vai administratīvo funkciju konkrētais raksturs, ko tā īsteno attiecīgajā normatīvajā kontekstā, kurā tai ir jāvēršas Tiesā, lai noskaidrotu, vai šī iestāde izskata strīdu un vai tai ir jāspriež tādā procesā, kura iznākumā paredzēts pieņemt lēmumu, kam ir tiesas nolēmuma raksturs (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi*, C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Pamatlietā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar *LOPJ* 440. pantu *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) ir valsts ierēdnis, kas ir daļa no valsts vienotā augstākā juridiskā dienesta, kurš nodrošina tiesu darbības vajadzības, un kas ir pakļauts Tieslietu ministrijai.

- 30 Kopš reformas, kas tika veikta ar Likumu 13/2009, Spānijas likumdevējs ir piešķīris *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) ekskluzīvo kompetenci izskatīt procedūras par honorāru samaksu, kādas tiek aplūktas pamatlietā un kuras regulē *LEC* 34. un 35. pants, un kuras ir vērstas uz to, lai nodrošinātu profesionālajiem pārstāvjiem un advokātiem noteiktu īpašu maksājumu piedzišanas ātru atzīšanu un izpilddokumenta izsniegšanu, kas ļauj tos nekavējoties piedzīt, ja profesionālie pārstāvji un advokāti sniedz dokumentus, kuri acīmredzami parāda nesamaksāto honorāru pamatotību un summu.
- 31 Šajā lietā attiecībā uz, pirmkārt, iesniedzējinstādes jurisdikcijas “obligāto” raksturu ir jākonstatē, ka principā šāda obligātā rakstura nav, jo *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) kompetencei izskatīt procedūru par honorāra samaksu saskaņā ar *LEC* 34. un 35. pantu ir vienīgi papildu un fakultatīvs raksturs. Profesionālais pārstāvis vai advokāts šādu procedūru var uzsākt tikai tādēļ, lai prasītu izdevumus, kas ir piederīgi galvenajam tiesas procesam, kurš jau ir noslēdzies un kurā viņš ir darbojies par labu savam klientam. Turklāt, lai atgūtu šādus izdevumus, viņam nedz tiesiski, nedz arī faktiski nav pienākuma uzsākt šādu procedūru un viņš, gluži otrādi, var brīvi izvēlēties starp to un tiesvedību, kurā tiek atzīts samaksas pienākums vai tiek izdots rīkojums to veikt.
- 32 Protams, Tiesa zināmos apstākļos ir spriedusi par prejudiciāliem jautājumiem, ko tai iesniedza iesniedzējinstādes, kuru jurisdikcija, kam katrā ziņā bija fakultatīvs raksturs, tomēr nebija atkarīga no nolīguma starp pusēm un kuru nolēmumi tiem bija saistoši, un tieši tā tas ir *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) gadījumā saistībā ar procedūrām par honorāru samaksu (skat. rīkojumu, 2014. gada 13. februāris, *Merck Canada*, C-555/13, EU:C:2014:92, 18. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedumi, 2014. gada 12. jūnijs, *Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta*, C-377/13, EU:C:2014:1754, 28. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 23. punkts).
- 33 Tomēr nav strīda par to, ka šīs iesniedzējinstādes, kas ir tikušas kvalificētas kā “tiesas” LESD 267. panta izpratnē, pildīja savas funkcijas tādā procesā, kuram pilnībā ir tiesas procesa raksturs, un tas atbilst šī sprieduma 28. punktā paredzētajai prasībai.
- 34 Taču saistībā ar procedūru par honorāru samaksu, kas tiek izskatīta pamatlietā, tas tā nav, jo saskaņā ar *LEC* 34. panta 2. punktu un 35. panta 2. punktu šī procedūra atrodas valsts tiesu sistēmas perifērijā. Pirmkārt, minētās procedūras uzsākšana nerada ar *lis pendens* saistīto šķērslī celt patstāvīgu prasību vispārējās jurisdikcijas tiesā tiesvedībā, kurā tiek atzīts samaksas pienākums vai tiek izdots rīkojums to veikt, un nav to pamatu, kas paralēli vai secīgi var tikt izvirzīti šādā tiesā, nepieņemamības pamats, un, otrkārt, pamatots lēmums, ar ko noslēdz šādu procedūru, līdzinās administratīvā lēmuma veidam, jo, lai gan tas ir galīgs un ir nekavējoties izpildāms, nepieļaujot nekādu pārsūdzību tiesas ceļā, tam nevar būt tiesas nolēmuma atribūti, it īpaši *res judicata* spēks (pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, *Epitropos tou Elegtikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, 27. un 28. punkts).
- 35 No šiem apsvērumiem izriet, kā iesniedzējinstāde ir norādījusi savā trešajā jautājumā un kā *Tribunal Constitucional* (Konstitucionālā tiesa) ir konstatējusi savā 2016. gada 17. marta spriedumā Nr. 58/2016, ka tāds prasījums par honorāru samaksu, kāds tiek izskatīts pamatlietā, tiek īstenots administratīva rakstura procedūrā, kuras ietvaros nevar uzskatīt, ka *Secretario Judicial* veic tiesas funkciju.
- 36 Šajā kontekstā turklāt ir jānorāda, ka *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) neatbilst arī šī sprieduma 27. punktā paredzētajam neatkarības kritērijam.
- 37 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka iesniedzējinstādes neatkarības prasība ietver divus aspektus. Pirmais, ārējais, aspekts nozīmē, ka iestāde pilda savas funkcijas pilnībā autonomi un tai nav piemērojama nekāda hierarhiskā saistība vai pakļautības attiecības ne ar vienu subjektu, un tā nesaņem rīkojumus vai norādījumus ne no viena subjekta (skat. spriedumus, 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi*, C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088, 22. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 19. punkts), un tāpat tā ir aizsargāta no ārējas iejaukšanās vai spiediena, kas

varētu apdraudēt tās locekļu pieņemtā nolēmuma neatkarību, izskatot tiem uzticētos strīdus (skat. spriedumus, 2006. gada 19. septembris, *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, 51. punkts; 2014. gada 9. oktobris, *TDC*, C-222/13, EU:C:2014:2265, 30. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 19. punkts).

- 38 Otrais, iekšējais, aspekts ir saistīts ar neitralitātes jēdzienu un attiecas uz to, ka tiek saglabāta vienāda distance attiecībā pret strīda dalībniekiem un to attiecīgajām interesēm saistībā ar strīda priekšmetu. Šis aspekts prasa objektivitātes ievērošanu un to, lai nebūtu jebkādas ieinteresētības strīda risinājumā, izņemot tiesību normu striktu piemērošanu (it īpaši skat. spriedumus, 2006. gada 19. septembris, *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, 52. punkts; 2014. gada 9. oktobris, *TDC*, C-222/13, EU:C:2014:2265, 31. punkts, un 2015. gada 6. oktobris, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 20. punkts).
- 39 Šajā lietā ir gan taisnība, ka *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs), veicot prasījumu par honorāru samaksu izskatīšanu, atbilst neatkarības noteikumam, aplūkojot to no iekšējā aspekta, jo attiecībā uz lietas dalībniekiem un to attiecīgajām interesēm lietā savus uzdevumus viņš veic pilnīgi objektīvi un neitrāli.
- 40 Tomēr nav arī strīda par to, ka minētajā izskatīšanā *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) neatbilst šim noteikumam, aplūkojot to no ārējā aspekta, kas prasa to, lai nebūtu hierarhiskās saistības vai pakļautības attiecību ne ar vienu subjektu, kurš var tam dot rīkojumus vai norādījumus.
- 41 Kā Spānijas valdība ir norādījusi savos rakstveida un mutvārdu apsvērumos, no *LOPJ* 452. panta 1. punkta, 465. panta 6. un 8. punkta un 467. panta, kā arī Karaļa dekrēta Nr. 1608/2005 3. panta un 16. panta h) punkta izriet, ka, veicot visas savas funkcijas, *Secretario Judicial* saņem tā augstākstāvošās iestādes norādījumus un viņam tie ir jāievēro, izņemot gadījumus, kad tas īsteno tiesas apliecināšanas pilnvaras, tas ir, apliecinot aktus un procesuālos dokumentus, kā arī apstiprinot faktus, kas rada procesuālās sekas, vai pieņemot procesa organizēšanas un vadīšanas aktus. Tāpat no Tiesas rīcībā esošajiem materiāliem izriet, ka Spānijas tiesību aktu pašreizējā situācijā *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) uzdevums ir īstenot pamatlietā aplūkojamo procedūru par honorāru samaksu, ievērojot darbības vienotības un hierarhiskās pakļautības principus.
- 42 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka pamatlietā aplūkojamās procedūras par honorāru samaksu kontekstā *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) nav uzskatāms par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē un nav jāpārbauda, vai šī iestāde atbilst citiem šī sprieduma 27. punktā minētajiem kritērijiem, kas ļauj novērtēt šādu tiesas raksturu. *Secretario Judicial* (tieslietu sekretārs) tādējādi nav tiesību vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Tātad tiesai, kura ir kompetenta izdot rīkojumu par maksājamās summas piedziņu, ir – vajadzības gadījumā pēc savas ierosmes – jāpārbauda, vai līgumisks noteikums, kas ir iekļauts starp profesionālo pārstāvi vai advokātu un viņa klientu noslēgtā līgumā, iespējams, ir negodīgs (šajā ziņā skat. spriedumus, 2015. gada 1. oktobris, *ERSTE Bank Hungary*, C-32/14, EU:C:2015:637, 59. punkts, un 2016. gada 18. februāris, *Finanmadrid EFC*, C-49/14, EU:C:2016:98, 55. punkts), un attiecīgajā gadījumā tai būs jāiesniedz Tiesā šāds lūgums.
- 43 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Tiesai nav kompetences spriest par *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs) iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējinstāde, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Savienības Tiesai nav kompetences atbildēt uz jautājumiem, kurus ir iesniedzis *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (Terasas tiesas, kuras kompetencē ir izskatīt lietas par vardarbību pret sievietēm, tieslietu sekretārs, Spānija).

[Paraksti]